

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلي وزارت

رسمي جريده

قانون تجارت خارجی کالا ها

تاریخ نشر: (۱) عقرب سال ۱۳۹۵ هـ.ش

نمبر مسلسل: (۱۲۳۳)

فرمان

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در مورد توشیح مصوبات مجلسین شورای ملی پیرامون قانون تجارت خارجی کالاها

شماره: (۷۰)

تاریخ: ۷/۵/۱۳۹۵

ماده اول:

به تأسی از حکم جزء (۱۶) ماده (۶۴) قانون اساسی افغانستان، مصوبه شماره (۲۰۸) مؤرخ ۳۰/۴/۱۳۹۵ ولسی جرگه و مصوبه شماره (۲۱۶) مؤرخ ۶/۵/۱۳۹۵ مشرانو جرگه را در مورد قانون تجارت خارجی کالاها در (۴) فصل و (۲۱) ماده، توشیح می دارم.

ماده دوم:

این فرمان همراه با مصوبات مجلسین شورای ملی و متن قانون متذکره در جریده رسمی نشر گردد.

محمد اشرف غنی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

ولسی جرگه

مصوبه

قانون تجارت خارجی کالاها

شماره: (۲۰۸)

تاریخ: ۳۰/۴/۱۳۹۵

به تأسی از حکم ماده نودم قانون اساسی افغانستان، ولسی جرگه در جلسه عمومی روز چهارشنبه مورخ ۴/۱۳۹۵/۴
۳۰ خویش قانون تجارت خارجی کالاها را بداخل (۴) فصل و (۲۱) ماده بایک سلسله تعدیلات و حذف به اکثریت
آرای اعضای حاضر مجلس تصویب نمود.

الحاج عبدالرووف ابراهیمی

رئیس ولسی جرگه

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

مشرانو جرگه

مصوبه

در مورد طرح قانون تجارت خارجی کالاها

شماره: (۲۱۹)

تاریخ: ۹/۵/۱۳۹۵

به تأسی از حکم ماده نودم قانون اساسی افغانستان، مشرانو جرگه طرح قانون تجارت خارجی کالاها را در جلسه عمومی فوق العاده روز چهارشنبه مؤرخ ۹/۵/۱۳۹۵ خویش به اکثریت آراء تصویب نمود.

فضل هادي مسلمیار

رئیس مشرانو جرگه

فهرست مندرجات

قانون تجارت خارجی کالا ها

فصل اول

احکام عمومی

ماده	عنوان	صفحه
ماده اول:	مبنی	۱
ماده دوم:	اهداف	۱
ماده سوم:	اصطلاحات	۱
ماده چهارم:	ساحة تطبيق	۲

فصل دوم

اصول عمومی تجارت خارجی کالا ها

ماده پنجم:	اصول عمومی	۳
ماده ششم:	حق تجارت	۳
ماده هفتم:	رويه دولت كامله الوداد	۴
ماده هشتم:	رويه ملی	۴

فصل سوم

تدابیر تجارتی

ماده نهم:	موارد اتخاذ تدابير تجارتي	۵
ماده دهم:	حالات وضع تدابير تجارتي	۶
ماده یازدهم:	وضع سهمیه	۷
ماده دوازدهم:	تنظيم تدابير تجارتي طبق احکام سایر قوانین	۷

ماده سیزدهم: جوازدهی واردات و صادرات ۸

ماده چهاردهم: فیس عریضه خدمات ۸

ماده پانزدهم: شفافیت ۸

فصل چهارم

احکام نهایی

ماده شانزدهم: حق اعتراض ۱۰

ماده هفدهم: حل و فصل منازعات ۱۰

ماده هجدهم: حفظ معلومات محرم ۱۰

ماده نوزدهم: احکام انتقالی ۱۱

ماده بیستم: وضع مقرره ها، لوائح و طرز العمل ها ۱۱

ماده بیست و یکم: انفاذ ۱۱

قانون تجارت خارجی کالاها

فصل اول

احکام عمومی

مبانی

ماده اول:

این قانون به تأسی از حکم ماده یازدهم قانون اساسی افغانستان، وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت اند از:

- ۱- تنظیم امور مربوط به تجارت خارجی کالاها.
- ۲- رعایت اصول عمومی تجارت خارجی کالاها.
- ۳- تثبیت حقوق و وجایب اشخاص ذیدخل در تجارت خارجی کالاها.
- ۴- فراهم نمودن تسهیلات مناسب برای اشخاص ذیدخل در تجارت خارجی کالاها.

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این قانون مفاهیم ذیل را افاده می نمایند:

- ۱- کالا: جنس دارای ارزش بوده که قابل تبادل در بازار باشد.
- ۲- تجارت خارجی: انجام فعالیت های تجاری است که شامل انتقال کالاها میان افغانستان، کشورها و قلمرو های گمرکی خارجی می باشد.
- ۳- تدابیر تجاری: اجرائی است که بر روند توريد يا صدور کالا در تجارت خارجی عملی می گردد.
- ۴- سهمیه: محدودیتی است که در زمان معین بر مقدار توريد يا صدور کالای مشخص، وضع می گردد.
- ۵- سهمیه تعرفوی: تعرفه بلندتر نسبت به سطح تعرفه موجوده است که بر توريد يا صدور کالاهای معین، وضع می

گردد.

۶ - جواز مشروط (غير خود کار): سندی است که به اساس در خواست متقاضی با نظر داشت تکمیل معیار ها و شرایط مشخص دارای محدودیت های تجارتی کمیتی که در چارچوب سازمان تجارت جهانی قابل توجه می باشد از طرف اداره ذیصلاح به وی اعطاء می گردد.

۷- جواز غير مشروط (خودکار): سندی است که به منظور جمع آوری آمار و ارقام واردات به اساس درخواست متقاضی از طرف اداره ذیصلاح اعطاء گردیده و تابع شرایط نمی باشد.

۸- رویه دولت كاملة الوداد (Most-Favored-Nation Treatment): روشی است که در مورد کالای وارداتی، بدون در نظر داشت کشور مبدأ طور یک سان رعایت می گردد.

۹- رویه ملی: روشی است که در مورد کالا های تولیدی داخلی و وارداتی، طور یکسان رعایت می گردد.

۱۰- ساحه گمرکی: قلمرو جغرافیایی است که دارای نظام تعرفوی و مقررات تجارتی خاص می باشد.

ساحه تطبیق

ماده چهارم:

احکام این قانون بر اشخاص حقیقی و حکمی که به تجارت خارجی کالا ها در کشور، مبادرت می ورزند، قابل تطبیق می باشد.

فصل دوم

اصول عمومی تجارت خارجی کالاها

اصول عمومی

ماده پنجم:

تجارت خارجی کالاها دارای اصول عمومی ذیل می باشد:

- ۱- اشتغال اشخاص حقیقی یا حکمی به تجارت خارجی کالاها مطابق احکام این قانون.
- ۲- محدود نبودن تجارت خارجی کالاها، مواردی که در این قانون یا سایر اسناد تقنینی از تجارت خارجی غیر عادلانه جلوگیری می نماید از این حکم مستثنی است.
- ۳- رعایت رویه دولت کامله الوداد و رویه ملی در تجارت خارجی کالاها.
- ۴- وضع حد اقل ممنوعیت ها حین اجرای تدابیر تجاری
- ۵- شفافیت در وضع تدابیر تجاری.
- ۶- حفظ محرمانه اسرار تجاری.
- ۷- اتخاذ تدابیر تجاری، مشروط بر اینکه بالای تجارت خارجی کالاها اثر منفی نداشته باشد.
- ۸- الغای تدابیر تجاری در صورت موجودیت دلایل مؤجه.
- ۹- داشتن حق اعتراض برای اشخاص در صورت عدم قناعت به تصامیم مراجع مربوط.

حق تجارت

ماده ششم:

- (۱) شخص حقیقی داخلی یا خارجی دارنده نمبر تشخیصیه مالییه دهی (TIN) و شخص حکمی داخلی یا خارجی که مطابق احکام قانون، جواز فعالیت شرکت را حاصل نموده باشد، می تواند به فعالیت تجارت خارجی کالاها مبادرت ورزد.
- (۲) مؤسسات غیر دولتی خارجی حق تجارت خارجی کالاها را در کشور ندارند.
- (۳) شخصی که به تجارت خارجی کالاها مبادرت می ورزد، مکلف به اخذ جواز سرمایه گذاری نمی باشد.

رویه دولت کامله الوداد

ماده هفتم:

(۱) واردات و صادرات کالاها با کشورها مطابق موافقتنامه های بین المللی تجارت خارجی که افغانستان به آن الحاق نموده است به اساس رویه دولت کامله الوداد صورت می گیرد.

(۲) هرگاه افغانستان به موافقتنامه بین المللی مندرج فقره (۱) این ماده، الحاق ننموده باشد، حکومت در مورد تصمیم اتخاذ می نماید.

(۳) رویه دولت کامله الوداد در موارد ذیل تطبیق می گردد:

۱- وضع محصول گمرکی.

۲- وضع عوارض بالای واردات و صادرات.

۳- طرز وضع محصول و عوارض گمرکی مندرج اجزای (۱ و ۲) این

۴ - وضع قواعد و مقررات مربوط به واردات و صادرات.

(۴) اعطای ترجیحات اضافی به کالای مشخص که مبداء آن کشورهایی باشد که با افغانستان ساحه تجارتی آزاد یا اتحادیه گمرکی مشترک دارند و یا بر طبق موافقتنامه مؤقت که منجر به تشکیل ساحه تجارتی آزاد و یا اتحادیه گمرکی مشترک گردد، از رویه دولت کامله الوداد مستثنی می باشد.

رویه ملی

ماده هشتم:

(۱) واردات کالاها مطابق موافقتنامه های دو جانبه، منطقه و بین المللی تجارت خارجی که افغانستان به آن الحاق نموده است به اساس رویه ملی صورت می گیرد.

(۲) هرگاه افغانستان به موافقتنامه بین المللی مندرج فقره (۱) این ماده الحاق ننموده باشد، حکومت در مورد تصمیم اتخاذ مینماید.

(۳) رویه ملی در موارد ذیل تطبیق می گردد:

۱- وضع مالیات و عوارض گمرکی.

۲- وضع قواعد و مقررات و شرایط مؤثر بر فروشات داخلی، عرضه، انتقال، توزیع با استفاده از کالاهای وارداتی.

فصل سوم

تدابیر تجاری

موارد اتخاذ تدابیر تجاری

ماده نهم:

(۱) تدابیر تجاری با نظر داشت احکام مندرج مواد هفتم و هشتم این قانون به اساس دلایل ذیل اتخاذ می گردد:

۱- محصول گمرکی واردات و صادرات.

۲- محصول ضد قیمت شکنی (ضد دامپینگ).

۳- محصول جبرانی.

۴- ممنوعیت ها.

۵- جواز نامه ها.

۶- سهمیه بندی.

۷- سهمیه تعرفوی.

۸- مالیات.

۹- فیس ها.

۱۰- مقررات تخنیکی (ستندرد های اجباری).

۱۱- تصدیقنامه های حفظ الصحة حیوانی و نباتی.

(۲) تدابیر تجاری با نظر داشت شرایط ذیل اتخاذ می گردد:

۱- نوعیت.

۲- محدوده زمانی.

۳- رعایت حد اقل ضرورت.

۴- داشتن تناسب.

۵- تحقق هدف.

(۳) هرگاه تدابیر تجاری دارای محدودیت کمتر یا بدیل آن جایگزین تدابیر تجاری مندرج فقره (۱) این ماده گردد تدابیر تجاری مذکور، ادامه نمی یابد.

(۴) تدابیر تجاری با نظرداشت تغییر در شرایط کاهش می یابد.

(۵) هرگاه دلایل موجه جهت رفع تدابیر تجاری وجود داشته باشد، تدابیر اتخاذ شده، لغو می گردد.

(۶) علاوه بر موارد مندرج فقره (۱) این ماده و تدابیر تجاری اتخاذ شده به منظور تعمیم تعهدات مندرج موافقتنامه های تجاری دوجانبه، منطقوی و بین المللی، سایر تدابیر تجاری اتخاذ نمی گردد.

(۷) تدابیر تجاری در مورد تولیدات، توسط حکومت اتخاذ می گردد.

(۸) تدابیر تجاری مندرج فقره (۱) این ماده، بالای اشخاص حقیقی و حکمی داخلی و خارجی و اشخاص حکمی داخلی ذینفع در ملکیت خارجی، طور یک سان قابل تطبیق است.

حالات وضع تدابیر تجاری

ماده دهم:

(۱) سهمیه های وارداتی، ممنوعیت ها و جوازهای مشروط به اساس دلایل ذیل وضع شده می تواند:

۱- حفظ نظم و آداب عامه.

۲- حفظ حیات یا صحت انسان، حیوان، نبات، امنیت ملی و محیط زیست

۳- حمایت از حقوق مالکیت فکری، صنعتی و یا تجاری.

۴- وضع قواعد خاص تجاری در مورد طلا و نقره.

(۲) سهمیه های صادراتی، ممنوعیت ها یا جوازهای مشروط، به اساس دلایل ذیل وضع یا اعطاء شده می تواند:

۱- حفاظت آثار ملی دارای ارزش هنری، فرهنگی، تاریخی و باستانی.

۲- حفاظت انواع حیوانات و نباتات در معرض خطر انقراض.

۳- وضع قواعد خاص برای تجارت طلا و نقره.

۴- حفاظت منابع طبیعی در معرض اختتام، در صورتی که منع صدور همزمان با ممنوعیت تولید یا مصرف داخلی عملی گردد.

۵- حصول اطمینان از موجودیت مواد خام مورد ضرورت در خلال مدتی که قیمت داخلی چنین مواد پایین تر از قیمت جهانی آن باشد به عنوان بخشی از پلان ثبات دولتی.

۶- جلوگیری مؤقت از کمبود مواد غذایی و سایر تولیدات ضروری برای کشور.

۷- وضع معیار ها یا مقررات لازم برای تصنیف، درجه بندی یا بازاریابی کالاها.

وضع سهمیه

ماده یازدهم:

(۱) سهمیه ها منحیث تدابیر مؤقت، به منظور حفاظت تولیدات داخلی یا حفظ تعادل در پرداخت ها مطابق به سند تقنینی مربوط، وضع می گردد.

(۲) سهمیه تعرفوی در مطابقت با موافقتنامه ها و تعهدات بین المللی، وضع می گردد.

(۳) اداره ذیصلاح مکلف است، طرز العمل های خاص را جهت تنظیم سهمیه تعرفوی، وضع نماید.

تنظیم تدابیر تجارتی طبق احکام سایر قوانین

ماده دوازدهم:

تدابیر تجارتی با نظر داشت موافقتنامه ها و تعهدات بین المللی افغانستان در مطابقت با احکام سایر قوانین در موارد ذیل نیز حسب احوال وضع و اتخاذ شده میتواند:

۱- تجارت ترانزیتی.

۲- محصول ضد دامپینگ بالای کالاهای تجارتی

۳- محصول جبرانی بالای کالاهای تجارتی.

۴- اقدامات حفاظتی (افزایش محصول گمرکی، جواز ها و یا سهمیه ها) بالای تجارت کالا.

۵- محصول واردات و صادرات بالای تجارت کالا.

۶- تصدیقنامه حفظ الصحة حیوانی و نباتی لازم برای تجارت کالا.

۷- مقررات تخنیکی (ستندرد های اجباری) بالای تجارت کالا.

۸- مالیات بر واردات و صادرات بالای تجارت کالا.

جواز دهی واردات و صادرات

ماده سیزدهم:

- (۱) جواز های غیرمشروط واردات و صادرات در تمام حالات صادر می گردد.
- (۲) جواز های مشروط بر حسب لزوم دید اداره ذیصلاح صادر می گردد.
- (۳) جواز های مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده طوری صادر می گردد که موانع غیر تعرفوی را در برابر تجارت خارجی کالاها، ایجاد ننماید.
- (۴) نحوه جواز دهی واردات و صادرات در طرز العمل مربوط، تنظیم می گردد.

فیس عرضه خدمات

ماده چهاردهم:

- (۱) تجارت خارجی کالاها تابع مالیه و محصول بوده بران فیس وضع نمی گردد. فیس مربوط به عرضه خدمات واردات یا صادرات از این حکم مستثنی می باشد.
- (۲) فیس عرضه خدمات واردات یا صادرات با نظر داشت مصارف عرضه خدمات مربوط، اخذ می گردد.
- (۳) فیس مندرج فقره (۲) این ماده در طرز العمل جداگانه تنظیم می گردد.

شفافیت

ماده پانزدهم:

- (۱) تدابیر تجارتی بعد از تصویب حکومت در خلال مدت (۲۵) روز کاری قبل از انفاذ آن و یا میعاد بیشتر به موجب موافقتنامه های بین المللی در یکی از روز نامه های معتبر کشور، وب سایت و یا نشریه اداره مربوط نشر می گردد. در حالات غیر مترقبه مدت نشر (۱۰) روز کاری می باشد.
- (۲) ادارات دولتی ذیربط مکلف اند، طرح ابتدایی اسناد تقنینی مربوط به تجارت خارجی کالاها و تدابیر تجارتی پیشنهادی را عرض نظر خواهی در وب سایت یا نشریه مربوط، نشر نمایند.
- (۳) اشخاص می توانند، نظریات خویش را در خلال مدت یکماه بعد از نشر طرح اسناد تقنینی مندرج فقره (۲) این ماده به آدرس اداره مربوطه و یا به ایمیل آدرس رسمی آن، ارسال نمایند.
- (۴) شرکای تجارتی می توانند، نظریات خویش را در رابطه به طرح سند تقنینی نشر شده در خلال مدت یکماه به اداره ذیصلاح ارایه نمایند. مگر اینکه در موافقتنامه های بین المللی مدت بیشتری پیش بینی شده باشد.

(۵) اداره ذیصلاح می تواند، جهت ارزیابی و بررسی نظریات و پیشنهادات جمع آوری شده، کمیته را که متشکل از نمایندگان ادارات می باشد، ایجاد نماید.

(۶) کمیته مندرج فقره (۵) این ماده بعد از غور و بررسی، نظریات مؤجه را در تدابیر تجارتی درج می نماید.

(۷) کالاهای طبق کد سیستم هماهنگ ملی (HS کد) در اسناد مربوط به تدابیر تجارتی و موافقتنامه های تجارتی ذکر می گردد.

(۸) ادارات ذیصلاح در آغاز سال مالی، لیست کالاهای تابع تدابیر تجارتی را با نظر داشت مدت انفاذ تدابیر و سایر معلومات مربوط، ترتیب یا تجدید نموده و بعد از تصویب حکومت، نشر می نمایند.

(۹) ادارات ذیربط میتوانند لیست مندرج فقره (۸) این ماده را حسب لزوم در جریان سال مالی نیز تجدید و بعد از تصویب حکومت نشر نمایند.

فصل چهارم

احکام نهایی

حق اعتراض

ماده شانزدهم:

(۱) هرگاه ادارات دولتی حین اجرای تدابیر تجارتي و طرز العمل های مربوطه حقوق تاجر را نقض نمایند، تاجر می تواند، اعتراض خویش را به اداره ذیصلاح یا اداره حکمیت مربوط، ارایه نماید.

(۲) اداره که اعتراض مندرج فقره (۱) این ماده به آن ارایه می گردد، مکلف است در خلال مدت یکماه به اعتراض مذکور رسیدگی نموده و تصمیم اتخاذ کند.

(۳) هرگاه تاجر معترض به تصمیم مندرج فقره (۲) این ماده، قناعت نداشته باشد، می تواند به محکمه ذیصلاح مراجعه نماید.

حل و فصل منازعات

ماده هفدهم:

(۱) شرکای تجارت خارجی در صورت بروز منازعه، می توانند موضوع را از طریق میانجیگری با حکمیت حل و فصل نمایند، در صورت عدم قناعت، طرفین می توانند به محکمه ذیصلاح مراجعه نمایند.

(۲) هرگاه یکی از شرکای تجارت خارجی، اداره دولتی باشد در صورت بروز منازعه، طرف خارجی می تواند، مطابق کنوانسیون مرکز بین المللی حل و فصل منازعات سرمایه گذاری (ICSID) موضوع را غرض رسیدگی به مرکز بین المللی حل و فصل منازعات سرمایه گذاری، ارایه نماید.

(۳) هرگاه یکی از طرفین منازعه، کشور عضو کنوانسیون مرکز بین المللی حل و فصل منازعات سرمایه گذاری (ICSID) و یا تبعه کشور عضو کنوانسیون نباشد، حکم های داخلی و خارجی می توانند در حل و فصل منازعات از احکام مندرج ضمایم کنوانسیون مذکور، استفاده نمایند.

حفظ معلومات محرم

ماده هجدهم:

(۱) معلوماتی که مطابق احکام قانون محرم محسوب می شود و یا یکی از طرفین منازعه آن را محرم تلقی نموده و آن را طور محرمانه ارایه می نماید، محرمیت آن حفظ می گردد.

(۲) در صورت ادعای محرمیت معلومات مورد منازعه، طرفی که ادعای محرمیت دارد مکلف است عند المطالبه، دلائل مؤجه را مبنی بر محرمیت معلومات ارایه نماید.

(۳) معلومات در حالات ذیل محرم محسوب می شود

۱- افشای آن نفع قابل ملاحظه رقابتی را برای یک رقیب عاید سازد.

۲ - اثر معکوس قابل ملاحظه به طرف ارائه کننده معلومات یا به طرفی که معلومات از آن بدست آمده، داشته باشد.

(۴) ادارات ذیربط مکلف اند، معلومات دریافت شده طبق احکام این قانون را حفظ نموده و بدون اجازه متقاضی حفظ محرمیت، افشاء ننمایند.

(۵) ادارات ذیربط مکلف اند، معلومات محرمی را حفظ نمایند که:

۱- افشای آن مانع تنفیذ احکام این قانون می گردد.

۲- در تناقض با منافع عامه قرار داشته باشد.

۳ - منافع تجارتی مشروع شرکت های معین دولتی یا خصوصی را متضرر سازد.

احکام انتقالی

ماده نهم:

(۱) تدابیر تجارتی اتخاذ شده که در مغایرت با احکام این قانون قرار داشته باشد، با انفاذ این قانون ملغی می گردد.

(۲) ادارات ذیصلاح مکلف اند، حداکثر در خلال مدت سه ماه بعد از نشر این قانون در جریده رسمی، تدابیر تجارتی جدید را غرض تصویب به حکومت ارایه نموده و طرز العمل های اجرایی آنرا، وضع نمایند.

وضع مقررہ ها، لوایح و طرز العمل ها

ماده بیستم:

وزارت تجارت و صنایع به همکاری ادارات ذیربط می تواند، به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون، مقررہ ها را پیشنهاد، لوایح و طرز العمل ها را وضع نماید.

انفاذ

ماده بیست و یکم:

این قانون سه ماه بعد از نشر در جریده رسمی نافذ و احکام مغایر آن ملغی می گردد.